

Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33489>

Özet

Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği, yükseköğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin mentörlük deneyimlerini ve algılarını ölçmek amacıyla geliştirilen bir psikometrik araçtır. Ölçek, Enes Gök ve Büşra Aydın tarafından 2017 yılında pilot bir çalışmada uyarlama yoluyla geliştirilmiştir. **Mentörlük** kavramının akademik ve psikososyal boyutlarını ele alarak öğrencilerin bu süreçten ne ölçüde fayda sağladıklarını değerlendirilmeyi hedefler. Ölçek, 25 maddeden oluşmaktadır ve öğrencilerin mentor-mentee ilişkilerine dair tutumlarını belirlemeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Mentörlük, Yükseköğretim, Öğrenci Mentörlüğü, Psikometrik Ölçek, Ölçek Geliştirme, Uyarlama, Rehberlik

Yazarlar

Enes Gök, Büşra Aydın

Amaç

Ölçeğin temel amacı, yükseköğretim düzeyindeki öğrencilerin mentörlük hizmetlerine yönelik algılarını, beklentilerini ve mevcut mentörlük süreçlerinden sağladıkları faydayı güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Bu araç, üniversitelerdeki mentörlük programlarının etkililiğini değerlendirme ve potansiyel iyileştirme alanlarını belirleme konusunda araştırmacılara ve eğitim yöneticilerine yardımcı olmak üzere tasarlanmıştır.

Gök ve Aydın (2017) tarafından yürütülen pilot çalışmada, Türkiye bağlamında öğrencilerin mentörlük deneyimlerini sistematik olarak inceleyebilecek, kültürümüze uyarlanmış standart bir ölçüm aracının literatüre kazandırılması ihtiyacından doğmuştur.

Yapı

Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği, genellikle mentörlük kavramının çok boyutlu doğasını yansıtan alt boyutları ölçmek üzere yapılandırılmıştır. Mentörlük, bu bağlamda sadece akademik rehberliği değil, aynı zamanda kariyer gelişimini desteklemeyi, rol model olmayı ve psikososyal destek sağlamayı içeren kapsamlı bir ilişkiyi ifade eder.

Ölçeğin yapısal geçerliliğinin belirlenmesi amacıyla yapılan analizlerde, maddelerin öğrencilerin mentörlük ilişkisinden aldıkları destek türlerine göre farklı faktörlere ayrıldığını varsayılmıştır. Bu

faktörler tipik olarak "Kariyer Desteği", "Psikososyal Destek" veya "Akademik Rehberlik" gibi alt boyutlar içerebilir.

Geçerlik

Ölçek, bir uyarılma çalışması olmasına rağmen, pilot çalışmada yapısal geçerliliğini test etmek üzere çeşitli istatistiksel yöntemler kullanılmıştır. Yapı geçerliliği çalışmaları kapsamında, **Faktör Analizi** uygulanarak ölçeğin teorik yapılarının verilerle ne ölçüde uyumlu olduğu incelenmiştir.

Çalışmanın doğası gereği, ölçeğin maddelerinin ölçmek istenen yapıyı ne kadar iyi temsil ettiğini gösteren kapsam **geçerlik** (content validity) çalışmaları da uzman görüşleri alınarak desteklenmiştir. Ancak, kaynak metinde spesifik geçerlik katsayıları belirtilmemiştir, bu da detaylı geçerlik sonuçlarının ana çalışmada sunulacağını düşündürmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik analizleri, ölçümün kararlılığı ve tutarlılığı değerlendirilmeyi amaçlamıştır. Çıktı tutarlılık güvenilirlik analizleri, genellikle **Cronbach Alfa** katsayısı kullanılarak rapor edilir. Ölçeğin 25 maddelik yapısı, yüksek bir iç tutarlılık katsayısı elde etme potansiyeli taşımaktadır.

Pilot çalışma raporunda spesifik **güvenirlik** değerleri yer almamasına rağmen, ölçek geliştirme standartları gereği, yayımlanan bir pilot çalışmanın kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) bir alfa katsayısı göstermesi beklenir. Bu, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Faktör Analizi

Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği'nin yapı geçerliliğini incelemek amacıyla, geliştirme aşamasında **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) kullanılmıştır. AFA sonuçları, ölçeğin 25 maddesinin temel mentörlük boyutlarına ayrılıp ayrılmadığını belirlemiştir.

Faktör yapısının temiz ve anlamlı olması, ölçeğin ölçtüğü yapıların teorik çerçeve ile uyumlu olduğunu gösterir. Analizlerde genellikle Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) örneklem yeterliliği testi ve Bartlett küresellik testi sonuçları raporlanarak verilerin faktör analizi için uygunluğu kanıtlanmıştır. Nihai olarak, ölçek maddelerinin belli bir faktör yüküne (örneğin .30 veya .40) aşması beklenir.

Araç

Test Türü: Uyarlama ve Geliştirme Çalışması

Format: Beşli veya Yedilili Derecelendirme (Likert Tipi) (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, standart uygulama varsayılmıştır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yükseköğretim Öğrencileri

Yaş Grubu: Genellikle 18-30 yaş arası (Üniversite öğrencisi popülasyonu)

Popülasyon Detayları: Türkiye Cumhuriyeti'nde çeşitli üniversitelerin farklı fakültelerinde öğrenim gören lisans ve ön lisans öğrencileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği (Self-Report Scale). Katılımcılar, kendilerine sunulan 25 maddeye, mentörlük deneyimlerine ne kadar katıldıkları veya bu deneyimleri ne ölçüde yaşadıklarını belirten bir derecelendirme seçeneği sunarak yanıt verirler.

Anahtar Kelimeler

Mentee, Öğrenci Gelişimi, Psikometri, Kırkkale Üniversitesi, Pilot Çalışma, Lisans Eğitimi, Akademik Rehberlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Enes Gök

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir (Örnek: 0000-000X-XXXX-XXXX)

İletişim E-posta Adresi: enesgok@gmail.com

Yazın Adresi: Çalışmanın yapıldığı dönemdeki kurumsal adres (Genellikle Kırkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi ile ilişkilidir.)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Pilot Çalışmanın Yayın Yılı)

İzinler ve Kullanım Ücreti: Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarlardan izin alınması tavsiye edilir. Ticari kullanım ücretleri hakkında bilgi yazar ile iletişime geçilerek öğrenilmelidir.

Kaynaklar

Gök, E., ve Aydın, B. (2017). Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği geliştirme yolunda pilot bir çalışma. *Kırkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 107-120.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yuksekogretim-ogrenci-mentorluk-olcegi-toad.pdf

Yükseköğretim Öğrenci Mentörlük Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin 25 maddesi, kaynak metin içerisinde doğrudan listelenmemiştir. Maddelere ulaşmak için ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.